

Collegebesluit

Org. onderdeel:	MO/VW
Opsteller:	P.M. Promes
User-id:	PROP
Tel:	4506
Onderwerp:	Peilnota cameratoezicht
Toelichting:	De burgemeester is bevoegd tot het aanwijzen van cameralocaties voor handhaving van de openbare orde in de openbare ruimte (zogenaamd publiek cameratoezicht). De raad stelt hiervoor de inhoudelijke en financiële kaders vast. Alvorens de burgemeester besluit tot het al dan niet voortzetten van publiek cameratoezicht op de verschillende locaties wordt de mening van de raad gepeild over de voorgenomen besluiten.
Het college besluit:	De peilnota Cameratoezicht vast te stellen.
Collegebesluit d.d.:	☐ conform ☐ aangehouden ☐ vervallen

Reg.nr. 4373396
 Datum 16-04-2013

Verantwoordelijk Ambtenaar	Datum	Paraaf
☒ Afdelingshoofd		
☒ Controller		
☒ GMT		

Collegebehandeling

agenderen voor datum:

agendastuk

hamerstuk

geheim

embargo datum: tijd:

Verantwoordelijk Portefuillehouder	Datum	Paraaf Akkoord
☒ burgemeester		
☐ weth. Van den Berg		
☐ weth. Buijelaar		
☐ weth. Van Eijk		
☐ weth. Lubbinge		
☐ weth. Van Muilekom		
☐ weth. Van der Werff		

Advies De Raad

De Ronde

Peiling

Voorbereiding besluit

Het Besluit

Raadsinformatiebrief

geen

PEILING

Van : Burgemeester en Wethouders
Aan : Gemeenteraad
Portefeuillehouder : Burgemeester L.M.M. Bolsius

Reg.nr. : 4367406
Datum : 23 april 2013

TITEL

Cameratoezicht

PEILPUNTEN

De burgemeester is bevoegd tot het aanwijzen van cameralocaties voor handhaving van de openbare orde in de openbare ruimte (zogenaamd publiek cameratoezicht). De raad stelt hiervoor de inhoudelijke en financiële kaders vast. Alvorens de burgemeester besluit tot het al dan niet voortzetten van publiek cameratoezicht op de verschillende locaties wordt de mening van de raad gepeild over de voorgenomen besluiten.

Deelt u onze mening dat:

- 1) Er geen aanleiding is om de inhoudelijke uitgangspunten ten aanzien van cameratoezicht in de openbare ruimte te herzien.
- 2) Gegeven de wettelijke kaders en het vastgestelde beleid het wenselijk is om:
 - a. Het cameratoezicht in het uitgaansgebied van de binnenstad (Lavendelstraat/Hof, Lievevrouwekerkhof) en in de Meridiaantunnel voort te zetten,
 - b. Het cameratoezicht op het Neptunusplein en de Noordewierweg te beëindigen¹,
 - c. Het cameratoezicht op het Stationsplein te beëindigen,
 - d. Het cameratoezicht bij de Kleine Haag te beëindigen.
- 3) Het wenselijk is een veiligheidscan uit te voeren voor het Eemplein om nut en noodzaak van cameratoezicht op deze locatie te bepalen.

AANLEIDING

Er zijn drie aanleidingen:

- a) Conform het vastgestelde beleid (Raadsbesluit d.d. [16 januari 2007](#)) is in 2012 een onderzoek gedaan naar de meerwaarde van het publieke cameratoezicht op de verschillende cameralocaties. Publiek cameratoezicht is volgens de wet een tijdelijke maatregel: periodiek moet worden aangetoond dat bij het publieke cameratoezicht sprake is van subsidiariteit en proportionaliteit. Via [RIB 2013-24](#) is de Raad geïnformeerd over de resultaten van deze evaluatie ([Evaluatie Cameratoezicht Amersfoort 2012](#)).
- b) In 2013 zijn bij en voor alle camera's omvangrijke investeringen noodzakelijk in verband met de vernieuwing van de uitkijkcentrale in Utrecht waarop Amersfoort is aangesloten. Bij deze migratie wordt ook de beeldkwaliteit verbeterd. Gegeven de financiële kaders, vragen de nieuwe investeringen om een heroverweging van de cameralocaties.
- c) In de gemeentelijke begroting is tot nu toe in beperkte mate rekening gehouden met de structurele financiering van cameratoezicht. Voor cameratoezicht is structureel € 70.000 in de begroting opgenomen. Dit bedrag is onvoldoende voor handhaving van alle publieke camera's.

Het aanwijzen van cameralocaties voor handhaving van de openbare orde in de openbare ruimte is een bevoegdheid van de burgemeester op basis van de APV en vloeit voort uit de Wet cameratoezicht op openbare plaatsen (onderdeel van de Gemeentewet). Cameratoezicht in de openbare ruimte (publiek cameratoezicht) is alleen toegestaan als handhaving van de openbare ruimte niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit) en in redelijke verhouding staat tot het doel dat men beoogt (proportionaliteit).

¹ Wanneer de gemeente het cameratoezicht beëindigt, wil dit overigens niet zeggen dat alle infrastructuur wordt verwijderd. De camera wordt weggehaald en kan wanneer daar aanleiding toe is worden teruggeplaatst. Op dat moment zijn er echter wel dezelfde investeringen nodig die in 2013 op alle locaties noodzakelijk zijn om aangesloten te blijven op de uitkijkcentrale in Utrecht.

De Raad heeft ten aanzien van cameratoezicht in de openbare ruimte de volgende uitgangspunten vastgesteld (Raadsbesluit d.d. [16 januari 2007](#)):

- Camera's worden selectief ingezet ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en om het veiligheidsgevoel te vergroten.
- Het cameratoezicht is aanvullend op het bestaande toezicht op straat door politie en stadstoezicht.
- De camera's worden ingezet ter ondersteuning van andere maatregelen en als onderdeel van de integrale veiligheidsaanpak.
- De beelden (van alle camera's) worden tijdens uitgaansuren live (vrijdag- en zaterdagavond van 22.00 – 6.00 uur) uitgekeken. Buiten die uren worden de beelden opgenomen zodat ze gebruikt kunnen worden voor opsporing.

Voor de keuze van de specifieke locaties heeft de raad de volgende criteria vastgesteld:

- aard en frequentie van incidenten,
- veiligheidsbeeld en veiligheidsbeleving.

De Raad stelt via de begroting de beschikbare financiële middelen vast.

Opsporing is een taak en bevoegdheid van de politie en het openbaar ministerie en valt onder de Politiewet. Privaat cameratoezicht voor de bewaking en beveiliging van goederen of personeel is de verantwoordelijkheid van de eigenaar en valt onder de Wet bescherming persoonsgegevens. Meer achtergrondinformatie over de verschillende vormen van cameratoezicht en het publieke cameratoezicht in Amersfoort is te vinden op de [gemeentelijke website](#).

BEOOGD EFFECT

Met de voorgenomen besluiten wordt beoogd:

- voldoen aan de wettelijke vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit t.a.v. cameratoezicht;
- een effectieve inzet van de beperkt beschikbare middelen.

TOELICHTING OP DE PEILPUNTEN

1. Er is geen aanleiding is om de inhoudelijke uitgangspunten ten aanzien van cameratoezicht in de openbare ruimte te herzien.

Sinds de vaststelling van het gemeentelijke beleid zijn er geen wetswijzigingen meer geweest. Het Amersfoortse beleid geeft nadere invulling aan de actuele wettelijke vereisten.

De evaluatie van het cameratoezicht op de verschillende locaties heeft niet geleid tot nieuwe inzichten en geeft geen aanleiding om het beleid te herzien.

Het veiligheidsbeeld van Amersfoort zoals geschetst in de Tussenevaluatie van het IVP ([RIB 2013-3](#)) geeft geen aanleiding om het beleid op het gebied van cameratoezicht te herzien.

2.a Het is wenselijk het cameratoezicht in het uitgaansgebied van de binnenstad en in de Meridiaantunnel voort te zetten.

De huidige veiligheidssituatie binnen deze cameragebieden voldoet aan de criteria die door de raad zijn vastgesteld. De aard en frequentie van de incidenten en de veiligheidsbeleving in het uitgaansgebied van de binnenstad en in de Meridiaantunnel maken dat cameratoezicht hier nog steeds wenselijk is (proportionaliteit).

De bijdrage die het cameratoezicht levert aan een effectief en correctief optreden van de politie en aan de veiligheidsbeleving van bezoekers in deze cameragebieden aanvullend op de overige maatregelen, maakt dat deze locaties voldoen aan de uitgangspunten en criteria zoals door de Raad vastgesteld (subsidiariteit).

2.b Het is wenselijk om het cameratoezicht op het Neptunusplein en de Noordewierweg te beëindigen.

De incidenten op het gebied van openbare orde en veiligheid, die aanleiding waren voor het instellen van cameratoezicht komen (bijna) niet meer voor. Het totaalpakket aan maatregelen, waaronder publiek cameratoezicht, dat is ingezet op het Neptunusplein en de Noordewierweg om de problemen ten aanzien van de openbare orde en veiligheid op te lossen zijn effectief geweest.

Neptunusplein:

Aanleiding voor het instellen van cameratoezicht vormden destijds jongerenoverlast, drugsoverlast en drankoverlast. De jongerenoverlast is zo goed als verdwenen evenals de drugsdealers die handelden op met name de parkeerplaats. Het alcoholverbruik op het plein is verminderd.

Noordewierweg:

De camera's zijn destijds geplaatst vanwege (jeugd)overlast en vernielingen bij de Emmauskerk en waren onderdeel van de hotspotsaanpak. Zowel in 2011 als in 2012 zijn ongeveer 20 incidenten bekeken met de camera's, waarvan slechts 3 als eerste gesignaleerd werden door de uitkijkcentrale. In de overige gevallen kwam er al een melding van buiten. In 2012 heeft het cameratoezicht maar eenmaal tot corrigerend optreden geleid en eenmaal tot een verbalisering.

Op dit moment zijn de camera's met name van waarde voor opsporing.

Neptunusplein:

Het aantal keren dat incidenten worden waargenomen is beperkt, zowel in 2011 als in 2012 betrof het 19 incidenten. De incidenten die worden waargenomen met de camera's betreffen vooral diefstal en de incidenten worden vooral buiten de live uitkijktijden bekeken op verzoek van de wijkagent. In dat geval is er geen sprake van preventie maar van opsporing. Camera's voor opsporing vallen onder de taken en bevoegdheden van politie en openbaar ministerie.

Noordewierweg:

De camera's hebben geen signalerende functie, voor zover er meldingen zijn, komen deze van buiten. De wijkagent ziet vooral een meerwaarde van deze camera's voor de opsporing, dit is geen bevoegdheid van de burgemeester.

Gegeven bovenstaande feiten voldoen de camera's op de Noordewierweg en het Neptunusplein niet meer aan de voorwaarden voor publiek cameratoezicht.

De betrokkenen uit de cameragebieden Neptunusplein en Noordewierweg zijn zeer te spreken over de verbeteringen die teweeg zijn gebracht en zijn bang dat bij het weghalen van de camera's de problemen zullen terugkeren. In beide situaties is er echter de afgelopen jaren meer veranderd zodat de verbeteringen niet alleen te danken zijn aan het cameratoezicht. De huidige meerwaarde van de camera's zou ook kunnen worden opgevangen door het inzetten van privaat cameratoezicht. Het toepassen van cameratoezicht ter bewaking en bescherming van privé-eigendommen is een verantwoordelijkheid van de eigenaren. De burgemeester is alleen bevoegd tot het instellen van cameratoezicht voor handhaving van de openbare orde in de openbare ruimte. Dit publiek cameratoezicht is niet bedoeld voor de bewaking van privé-eigendommen. Ook in andere winkelcentra in Amersfoort zijn de ondernemers/eigenaren zelf aan zet om eventueel cameratoezicht te realiseren ter bewaking van hun eigendommen. Dit privaat cameratoezicht valt onder andere wettelijke bepalingen, dan het publieke cameratoezicht. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn van een heel andere orde dan publiek cameratoezicht (voor minder dan € 1000 is privaat cameratoezicht te realiseren)².

2.c *Het is wenselijk om het cameratoezicht op het Stationsplein te beëindigen.*

Het cameratoezicht op het Stationsplein leidt maar een enkele keer per jaar tot extra ingrijpen van de politie. In de periode 2010-2011 is naar aanleiding van het cameratoezicht slechts eenmaal corrigerend opgetreden, in 2012 was dit tweemaal. Voor zover er incidenten worden waargenomen met de camera's, is de melding hiervoor al van buiten binnengekomen. In 2012 is maar driemaal een incident als eerste waargenomen door de uitkijkcentrale. In de periode 2010-2012 heeft het cameratoezicht maar eenmaal tot een aanhouding geleid. De kosten van cameratoezicht op het Stationsplein staan in geen verhouding tot deze opbrengsten. De eenmalige kosten voor de noodzakelijke aanpassingen van de 3 camera's op het Stationsplein worden geraamd op € 40.500. De jaarlijkse kosten circa € 22.500. Overigens blijft het cameratoezicht van NS – op het station zijn vele particuliere camera's aanwezig – gehandhaafd.

² Het verschil is te verklaren door de verbinding met de uitkijkcentrale en meldkamer in Utrecht en de uitkijkkosten.

2.d *Het is wenselijk het cameratoezicht bij de Kleine Haag te beëindigen.*

In het besluitvormingstraject over de maatschappelijke opvangvoorzieningen heeft het college de Raad geadviseerd om de opvangvoorziening bij de Kleine Haag voort te zetten. Bij de start van de opvangvoorziening bij de Kleine Haag zijn hier twee publieke camera's geplaatst. Criterium hiervoor was de veiligheidsbeleving van omwonenden. De camera's maakten deel uit van een totaalpakket van maatregelen om overlast van de doelgroep te verminderen. In 2012 is één van de twee publieke camera's weggehaald om te worden ingezet in de binnenstad, waar nut en noodzaak veel groter was gebleken. De andere camera is gehandhaafd.

Uit de evaluatie van het cameratoezicht op deze locatie komt naar voren dat de meerwaarde van deze camera niet kan worden aangetoond. In het kader van de besluitvorming over continuering van de opvangvoorziening aan de Kleine Haag wordt met betrokken omwonenden gesproken over de wijze waarop de situatie rondom de opvangvoorziening wordt beheerd en gemonitord. Daarbij worden de overige maatregelen die op gebied van toezicht en handhaving worden uitgevoerd, waaronder 24-uurs privaat cameratoezicht vanuit de opvangvoorziening zelf, betrokken.

3. *Het wenselijk is een veiligheidsscan uit te voeren voor het Eemplein om nut en noodzaak van cameratoezicht op deze locatie te bepalen.*

Het Eemplein maakt deel uit van het uitgaansgebied. De evaluatie van het cameratoezicht in Amersfoort laat een duidelijke meerwaarde zien in het uitgaansgebied bij de handhaving van openbare orde en veiligheid. Door het cameratoezicht kan de politie snel reageren en corrigerend optreden.

Alvorens te besluiten tot het instellen van cameratoezicht op een locatie moet worden aangetoond dat de aard en frequentie van de incidenten hier aanleiding toe geven. Ook moet blijken dat de inzet van andere instrumenten niet tot het gewenste resultaat leiden (aantonen proportionaliteit en subsidiariteit).

FINANCIËN

Als gevolg van de vervanging van de apparatuur op de regionale uitkijkcentrale in Utrecht (RCTU) moeten ook in Amersfoort nieuwe investeringen worden gedaan om aangesloten te blijven op de RCTU. Deze investeringen zijn nodig omdat het huidige systeem instabiel is geworden (veel storingen, slechte beeldkwaliteit, dure reparaties). De eenmalige investeringen bedragen gemiddeld € 13.500 per camera. De jaarlijkse kosten gaan omhoog naar ongeveer € 7.500 euro camera; tot op heden betaalt Amersfoort geen uitkijkkosten. De andere aangesloten gemeenten betalen hiervoor wel.

In de gemeentelijke begroting is tot nu toe slechts in zeer beperkte mate structureel rekening gehouden met de financiering van cameratoezicht. Sinds 2010 gaat het om een totaal bedrag van € 13.200 voor alle camera's samen. De overige investerings- en beheerkosten zijn tot op heden betaald vanuit incidentele middelen (zoals de GSB-middelen van het Rijk).

In 2013 hebben we binnen programma 2, Veiligheid en Handhaving (programmaonderdeel openbare orde en veiligheid: cameratoezicht) eenmalig een bedrag van €162.000 opgenomen voor cameratoezicht, voor zowel de eenmalige kosten als gevolg van de migratie als voor de jaarlijkse kosten in 2013. Dit is terug te vinden in het jaarplan IVP 2013. Vanaf 2014 is voor cameratoezicht structureel € 70.000 opgenomen.

	Kosten	Dekking
Kosten in 2013 voor de 9 camera's in Lavendelstraat-/Hof, Lievevrouwekerkhof, Meridiaantunnel:		Programma 2, programmaonderdeel openbare orde en veiligheid: cameratoezicht
- Eenmalige kosten 9*€ 13.500	€121.500	
- Structurele kosten 1 ^e helft 2013	€ 6.750	
- Structurele kosten 2 ^e helft 2013=1/2*9*€ 7.500	€33.750	
Totaal 2013	€162.000	€162.000
Structurele kosten 2014 voor 9 camera's (9*€ 7.500)	€67.500	€70.000

Binnen de huidige financiële kaders voor cameratoezicht is er geen ruimte voor voortzetting van cameratoezicht op Noordewierweg, Neptunusplein, Stationsplein en Kleine Haag, noch voor het instellen van cameratoezicht op het Eemplein. Indien wordt besloten extra camera's te plaatsen dienen hiertoe extra middelen door de raad aan de begrotingveiligheid te worden toegevoegd.

RISICO'S

De technische aanpassingen op de uitkijkcentrale in Utrecht (eigendom van de gemeente Utrecht) en van de andere aangesloten gemeenten zijn een feit op 1 juli 2013. Dit betekent dat wanneer Amersfoort voor die datum de migratie niet heeft gerealiseerd, zij de enige gemeente is die nog op het oude centrale systeem is aangesloten. De gemeente Utrecht heeft laten weten dat vanaf dat moment er geen investeringen meer worden gedaan in het oude centrale systeem. Een storing betekent dat vanaf dat moment er geen cameratoezicht meer mogelijk is in heel Amersfoort. Het realiseren van de migratie op Amersfoorts grondgebied is daarmee heel urgent geworden en dient voor 1 juli klaar te zijn.

VERVOLG

Met de uitkomsten van de peiling zal de burgemeester een besluit nemen over het al dan niet handhaven van cameratoezicht op de verschillende locaties. Tevens zal de burgemeester in gesprek gaan met de gemeente Utrecht over de wijze van governance van het gezamenlijk cameratoezicht.

COMMUNICATIE

De direct omwonenden en belanghebbenden per cameralocatie worden vooraf geïnformeerd over de peiling in de raad.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,